

РЕШЕНИЕ

№ 130

гр. Търговище, 24.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на тринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИАНА Н. ИВАНОВА

Членове: МИЛЕН ИВ. СТОЙЧЕВ
БИСЕРА Б. МАКСИМОВА

при участието на секретаря АНАТОЛИЯ Д. АТАНАСОВА
като разгледа докладваното от БИСЕРА Б. МАКСИМОВА Въззивно
гражданско дело № 20233500500225 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 55 от 06.06.2023 г., постановено по гр. дело № 406/2022 година по описа на О.ския районен съд, съдът е осъдил Община О., БУЛСТАТ *****, с адрес: гр. О., ул. „А.С.“ № 2А, представлявана от кмета - инж. Е.Е., да заплати на Ф. И. Х., ЕГН *****, с адрес: с. Д.Х., общ. О., ул. „М.“ № 21, сумата от 100 000 лв. (сто хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от трудова злополука, установена с Разпореждане № 5104-25-32 от 17.09.2021 г. на ТП на НОИ - Търговище, ведно със законната лихва върху тази сума от 19.07.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 200, ал. 1 КТ, във връзка с чл. 55, ал. 1 КСО, във вр. с чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Със същото решение съдът е осъдил Община О., БУЛСТАТ *****, с адрес: гр. О., ул. „А.С.“ № 2А, представлявана от кмета - инж. Е.Е., да заплати на В. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. О., ул. „И.“ № 15, вх. А, ет. 4, ап. 10, сумата от 100 000 лв. (сто хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от трудова злополука, установена с Разпореждане № 5104-25-32 от 17.09.2021 г. на ТП на НОИ - Търговище, ведно със законната лихва върху тази сума от 19.07.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, на

основание чл. 200, ал. 1 КТ, във връзка с чл. 55, ал. 1 КСО, във вр. с чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Присъдени са разноски в производството.

Срещу така постановеното решение е постъпила въззивна жалба от адвокат Р. А. М., ВТАК, вписана в Регистъра на адвокатите с Личен № 1000005250, с адрес: гр. В. Търново, бул. "България", № 10, Б, ет. I - Адв. дружество «Р. И КАЛИН МАРЕЧКОВИ» e-mail: *****; моб.: *****, в качеството си на пълномощник на ОБЩИНА О., представлявана от Кмета - инж.Е.Х.Е., в която се излага основно следното:

Твърди се, че решението е недопустимо, тъй като към исковата молба, но и впоследствие по делото, липсва приложено разпореждане по чл. 60, ал. 1 от КСО за признаване на смъртта на А.М. Хасанов за трудова злополука. Това от своя страна пречатства предявяването на иска по чл. 200 от КТ. На следващо място се твърди, че разгледано по същество, решението на първоинстанционния съд е и неправилно, поради необоснованост, допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и нарушение на материалния закон. При постановяването му съдът не е съобразил в неговата комплексност целият, отнасящ се до спорното право, фактически и доказателствен материал; не е обосновано надлежно съдийското убеждение, в резултат на което е извършил неправилна преценка на доказателствата по делото. В тази насока, според въззивника, съдът неправилно е ценил е ценил и гласните доказателства. Както сам посочва в решението си, съдебният състав е съобразил най-вече показанията на свидетеля, воден от страна на ищеца, на които е дал безрезервна вяра, което е нарушение на процесуалните правила, с оглед наличието и на други доказателства. Твърди се още, че от доказателствата по делото се установява по безспорен начин, че смъртта на починалия А.М. е настъпила следствие на проявената от него груба небрежност - чл. 201, ал. 2 КТ. Починалият А.М. Хасанов не е спазил основни и задължителни безопасни условия на труд. Качил се е на вишката без нито едно предпазно средство, при условие, че същите са били в МПС-Вишка по време и преди инцидента. Според въззивника, пострадалият работник умишлено е укривил от прекия си ръководител и работодателя, че не се намира в добро здравословно състояние, позволяващо му да работи качествено и пълноценно. От обясненията на преките свидетели по време на инцидента Е.М., служител на община О. и О.Ф. - жител на с.Г.Х., се извежда категоричен извод, че А.Х. не си е поставил личните предпазни средства, намиращи се във

Вишката и не е спазил техническите и технологическите правила за този вид дейност.

В обобщение, след излагане на подробни съображения, въззивникът моли съда да обезсили постановения съдебен акт или ако приеме, че той е допустим, да отмени постановеното решение и да отхвърли изцяло предявените искиове.

По така подадената въззивна жалба е постъпил отговор от адвокат В. Т. У., ЕГН *****, САК, л.№ ***** със съдебен адрес: гр.София - 1040, пл. „М.” № 1, ет. 18, тел : ***** email : *****, пълномощник на Ф. И. Х., ЕГН *****, с адрес в обл. Търговище, общ. О., с. Д.Х., ул.„М.” 21, и В. А. М., ЕГН *****, с адрес: обл. Търговище, общ. О., гр.О., ул. „И.” 15, вх. А, ет. 4, ап. 10, в който се акцентира на следното:

Твърди се, че по делото е издадено съдебно удостоверение № 347 от 28.03.2023 г., по силата на което НОИ - ТП Търговище ги е снабдило с Разпореждане № 5104-25-32 от 17.09.2021 г. като в същото е отбелязано, че е влязло в сила на 14.10.2021 г. /лист 248 от делото/. Злополуката е приета за трудова след подадена декларация от работодателя на 22.07.2021 г., вследствие на която е извършено разследване на злополуката, завършило с протокол № 5103-25-4/14.09.2021 г., Самото разпореждане на НОИ е издадено с отбелязване датата на влизане в сила на същото и е представено в съдебно заседание, прието по делото като писмено доказателство без възражения от ответната страна. Твърди се, че в делото няма неизследвано доказателство, писмено или гласно. В жалбата също не е посочено такова конкретно нарушение. Обсъдени са показанията на всички свидетели, разпитани пред съда. Обсъдени са и писмените доказателства. Обсъдени са противоречията в събраните доказателства относно наличието на определени факти. След внимателен анализ на всяко от доказателствата, съдът аргументирано и обосновано е посочил на кои от доказателствата е дал вяра и кои факти са установени. Считат, че на база събраните по делото доказателства, съдът правилно е преценил, че неизползването от страна на А.Х. на предпазен колан не може да му се вмени във вина в настоящия случай. Доколкото колан не му е бил закупен и предоставен от работодателя, той не е бил длъжен да разполага с такъв. Неосигуряването на необходимите предпазни средства е създало предпоставки за неспазване на утвърдените технически правила за

работа.

Въззиваемата страна моли съда да потвърди обжалваното съдебно решение.

В съдебно заседание въззивникът-ответник се представлява от адвокат М. и юрисконсулт В. П.. Молят за отмяна на постановеното решение и постановяване на ново такова по съществото на спора, с което да бъде прието, че пострадалият е действал при условията на груба небрежност. Представени са писмени бележки от адвокат М. с подробна аргументация на тезата на ответника.

В съдебно заседание ответната страна чрез адвокат В. У. оспорва въззивната жалба и моли съда да потвърди съдебното решение. Представени са писмени бележки от адвокат У., в който се набляга на ищцовата теза, че пострадалият не е действал при липса на и най-минимално старание и в условията на груба небрежност.

Съдът, след като констатира, че въззивната жалба е подадена срок и е ДОПУСТИМА, провери изложените в нея оплаквания, обсъди представените доказателства и констатира следното:

Пред РС – О. наследниците на А.М. Хасанов, а именно: Ф. И. Х. в качеството на негова съпруга и В. А. М. – негова дъщеря са предявили всяка от тях иск по чл. 200, ал. 1 от КТ за сумата от 100 000 лева срещу Община О. за обезщетение за претърпените от тях вреди в резултат на смъртта на техния съпруг, респ. – баща, настъпила при трудова злополука.

По допустимостта на съдебното решение съдът съобрази следното:

Безспорно е, че абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на така предявените иски е наличие на разпореждане на органите в областта на общественото осигуряване по КСО, с което злополуката е приета за трудова. Такова разпореждане в случая е налице, а именно - Разпореждане № 5104-25-32 от 17.09.2021 г. на ТП на НОИ – Търговище. Без значение е, че то не е било представено с исковата молба, в която хипотеза съдът е следвало да даде указание на ищите да го представят. Въпросното Разпореждане № 5104-25-32 от 17.09.2021 г. на ТП на НОИ – Търговище е приложено по делото. Исковите претенции са допустими поради наличие на въпросното разпореждане, респ. – обжалваното съдебно решение не се явява недопустимо поради произнасяне по недопустим иск.

По фактите по спора съдът установи следното:

А.М. Хасанов е работил в ответната община на длъжност ел.техник по силата на трудов договор от 04.05.2015 година. Следва да се отбележи, че загиналият, който е бил на 60 години, е имал дългогодишен стаж като ел. монтьор „високо напрежение“, имал е нужната квалификация и компетентност. От свидетелските показания се установява, че той е бил изключително съвестен при изпълнение на трудовите си задължения.

Безспорно е, че на 19.07.2021 година, при изпълнение на възложените му трудови задължения – подмяна на крушка на уличен стълб в с. Г.Х., община О., загиналият е използвал авто вишка, кошът на която е бил разположен на височина около 6-6.5 метра от земята; подменил е изгорялата крушка, след което вероятно е получил сърдечен пристъп или замайване, тялото му се е наклонило върху самите жици на стълба и впоследствие работникът е паднал от коша с лице към земята. Ахмед е загинал на място като вещото лице посочва, че причината за смъртта му е тежка гръдна травма със счупвания на ребра двустранно, дислокация на костните фрагменти, оформяне на костен гръден капак и масивна белодробна контузия довели до остра дихателна недостатъчност. Според вещото лице тези увреждания добре отговарят да са получени от падане от високо - 6-6,5 метра. Не се спори, че смъртта е в резултат на трудова злополука. Спорните моменти са няколко – дали работодателят е осигурил предпазни средства на загиналия работник, които да не позволят да се стигне до летален изход в описаната ситуация, и на следващо място – дали загиналият е действал при условията на груба небрежност.

По така посочените спорни въпроси въззивният съд приема за установени следните факти:

1. Работодателят не е осигурил на загиналия работник предпазен колан. Именно това лично предпазно средство, при използването му, не би довело до падане на загиналия работник от коша на автовишката и би спасило живота му – Ахмед не би получил гръдна травма от падане от високо при използване на предпазен колан. В своите показания свидетелят Е.М. е заявил следното: „Предпазните средства бяха лично наши от предишната работа.“ Свидетелят има предвид работа в търговското дружество „Е.“ АД – Търговище, чиято основна дейност е ремонт на съоръжения под високо напрежение. Този свидетел е посочил, че в предишната работа работодателят не само е

осигурил на работниците си лични предпазни средства, но и редовно е проверявал тяхното състояние. Вярно е, че свидетелят твърди, че в камиона, зад седалките, той и загиналият държали предпазните си средства, вкл. и обезопасителен колан за работа на високо, но това негово твърдение е оборено в частта на предпазния колан от отразеното в Протокол за оглед на веществени доказателства от 11.08.2021 г. по досъдебно производство (ДП) № 31/2021 г. по описа на Окръжен следствен отдел в Окръжна прокуратура - Търговище (том 3, л. 83-109 от ДП. Според протокола, при извършения оглед на камиона, в неговата кабина са открити единствено два броя гумени ръкавици в износено състояние и два броя каски в жълт цвят, които са в чист вид (том 3, л. 87 и 94 от ДП). Констатациите в протокола за оглед на веществени доказателства, както и обстоятелството, че процесният камион автовишка е бил запечатан от разследващите органи още в деня на инцидента (19.07.2021 г.), видно от Протокол за запечатване на ВД (том 2, л. 1 от ДП), опровергават показанията на св. Османов, а също и показанията на св. Мустафов относно заявеното от тях, че в кабината на камиона са съхранявани предпазни колани.

2. Безспорно е, че загиналият не е ползвал предпазен колан, който не би позволил тялото му да падне от високо.

Що се отнася до спора дали ищците са преживели неимуществени вреди от неговата смърт по делото като свидетел е разпитана Айше Исмаилова. Същата установява, че Ф. и В. са били сплотено семейство. Преди 5 години семейството е преживяло и друга трагедия, когато е починал сина на Ф. Х. и А.Х. при катастрофа. Случилото се с А.Х. тотално сринало Ф. Х. и В. М., според свидетелката. Св. Исмаилова заявява, че починалият А.Х. е бил много отговорен към работата си, винаги си е носел инструменти и ползвал предпазни ръкавици.

От правна гледна точка съдът съобрази следното:

Основателността на иска по чл. 200 КТ за обезщетяване на вреди, настъпили от трудова злополука, предполага наличие на трудово правоотношение, претърпяна трудова злополука и настъпили за пострадалия вреди вследствие на злополуката.

Съгласно трайно установената съдебна практика на Върховния касационен съд, отговорността на работодателя по чл. 200 КТ е обективна. Тя може да

бъде изключена само при умишлено самоувреждане на пострадалия или при извършване на работа, която не е в интерес на работодателя. Отговорността обаче може да се намали при съпричиняване, когато работникът е съпричинил злополуката при груба небрежност. Грубата небрежност е форма на вината – работникът или служителят не е положил дължимата грижа за безопасност, която и най-небрежният би положил. Грубата небрежност е налице, когато не е положена никаква грижа за безопасност, защото дори и най-небрежният би положил някаква грижа. По въпросът дали при определяне на степента на съпричиняване, съдът е длъжен да вземе предвид и пропуските и нарушенията на правилата за безопасност, които е допуснал или извършил работодателят, също е налице последователна практика на ВКС, според която **когато работодателят в лицето на свои служители, на които е възложено задължение за осигуряване на мерки за безопасни условия на труд, целящи избягването на конкретен риск, не осигури такива и по този начин техническото обезопасяване на работния процес се прехвърля изцяло в тежест на лицата, изложени на този риск, във всеки конкретен случай това е от значение за степента, в която следва да се намали неговата отговорност при допусната от пострадалия груба небрежност.** В тези случаи процентът съпричиняване зависи от механизма на причиняване на трудовата злополука, като мислено се преценява тежестта на допринасяне за всеки от факторите, причина за настъпилата злополука, както и съотношението между причините, когато са повече от една, респективно има ли баланс между тях или някоя от тях е основна, т.е. съпричиняването се степенува в съответствие с обективното съотношение на допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства. В случай на знание от страна на пострадалия, че работодателят не е осигурил безопасни условия за изпълнение на работата, но въпреки това е предприел изпълнението ѝ при липса на елементарно старание и внимание и пренебрегвайки основни правила за безопасност, т.е. когато не е положил дължимата грижа, каквато и най-небрежният би положил, е налице съпричиняване от страна на пострадалия при трудова злополука.

При така установената от съда фактическа обстановка, съставът на въззивния съд приема, с оглед причината за смъртта, че загиналият е действал при условията на груба небрежност като не е ползвал обезопасителен колан при работа на високо. С оглед дългия си стаж като ел. монтьор, същият е

проявил самонадеяност, че поради краткото време за извършване на подмяна на електрическата крушка, не се нуждае от предпазно въже. Самонадеяността му би следвало да се определи като груба небрежност по смисъла на чл. 201, ал. 2 от КТ, защото и най-немарливият би следвало да знае, че рискува здравето и живота си на височина около 6 метра и би взел мерки да избегне падане от високо.

Ето защо въззивният съд приема, че така установените причини за настъпването на трудовата злополука се намират както у работодателя, така и у работника. Съгласно чл.14 ЗЗБУТ работодателят е длъжен да осигури необходимите организация и контрол за извършване на работата без риск за здравето на работника. А по силата и на чл.127 ал.1 т.3 КТ работодателят е длъжен да осигури на работника здравословни и безопасни условия за труд. От друга страна, работникът е действал при условията на груба небрежност. Пострадалият е нарушил правилата за безопасност на труда, задължение за което му е вменено с разпоредбата на чл.126 т.6 КТ, неполагайки с това грижа, каквато и най-небрежният в такъв случай би положил.

При така установената фактическа обстановка и отчитайки обективното съотношение на приносите за настъпване на трудовата злополука от страна на работодателя и от страна на работника, настоящият състав приема, че процентът на съпричиняване на злополуката от страна на последния е 1/3.

По отношение размера на претенцията, следва да се посочи, че обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост съгласно чл.52 ЗЗД, поради което изявлението на процесуалния представител на ответника, че не оспорва размера на претендираното от ищеца обезщетение за неимуществени вреди, е без правно значение. При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди от непозволено увреждане в резултат на трудовата злополука при смърт на пострадалия работник, вземайки внезапността на смъртта, характера на взаимоотношенията и на емоционалната връзка между ищите и починалия, обичайните страдания, които смъртта е причинила и които ищите ще търпят от загубата на своя съпруг, респ. баща си, както и предходната трагедия в това семейство от смъртта на син, респ. – брат, настоящият състав приема, че справедливият размер на обезщетението възлиза на 150 000 лева. При намаляване на обезщетението с 1/3, то всяка от ищите следва да бъде възмездена за

претърпените от смъртта на А.М. Хасанов неимуществени вреди със сумата от 100 000 лева.

Що се отнася до възраженията на ответника, че загиналият е укрил здравословното си състояние от работодателя и това е в пряка причинна връзка със смъртта му, следва да се отбележи, че възражението е неоснователно. Ахмед е бил на 60 години и извън хипертонията му, която е била контролирана с лекарства, не е имал оплаквания, които да му пречат да изпълнява възложените му задачи. Вярно е, че при извършената от вещото лице аутопсията е установено, че е налице атрофия в областта на сърцето, но следва да се подчертае, че смъртта на Ахмед не е била в резултат на инфаркт или инсулт, а в резултат на гръдна травма. Свидетелят Е.М. също отбелязва в показанията си, че Ахмед не му се е оплаквал, че не е добре, както по принцип, така и в дните преди инцидента. Още повече, че работниците периодично са минавали на медицински прегледи.

В обобщение, настоящият съдебен състав приема, че решението на О.ския районен съд следва да се потвърди. Като е стигнал до същия правен извод, макар и част от съображенията на въззивния съд да се различават от тези на първоинстанционния съд, последният е постановил правилно и законосъобразно решение.

По разноските: С оглед неоснователността на въззивната жалба и доколкото решението се атакува изцяло, на процесуалния представител на ишците следва да се присъди адвокатско възнаграждение с оглед цената на иска, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Налице е писмен договор между адвокат У. и всяка една от ишците за безплатно процесуално представителство.

Водим от горното, съдът, на основание чл.271 от ГПК

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 55 от 06.06.2023 г., постановено по гр. дело № 406/2022 година по описа на О.ския районен съд, като правилно и законосъобразно.

ОСЪЖДА Община О., БУЛСТАТ *****, с адрес: гр. О., ул. „А.С.“ № 2А, представлявана от кмета - инж. Е.Е., да заплати на адв. В. Т. У., САК,

ЕГН *****, л. № *****, с адрес на упражняване на дейността: гр. София - 1040, пл. „М.“ № 1, ет. 18, сумата от 17 300 лв. (седемнадесет хиляди и триста лева), представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на Ф. И. Х. и В. А. М., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 38, ал. 2 ЗА, във връзка с чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ.

Решението подлежи на касационно обжалване в месечен срок от съобщаването му на страните пред ВКС – София само при условията на чл. 280 и сл. от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____